

Personer uden gevinst ved at arbejde

AE-forslag: Øg transportfradraget for folk med lille gevinst ved at arbejde

Omkring 17.700 personer har i 2014 ikke nogen positiv gevinst ved at arbejde viser tal fra Finansministeriet. Nye beregninger viser imidlertid, at ud af disse personer er 16.400 personer i job. Grunden til, at de 17.700 ikke har en kontant gevinst ved at arbejde, skyldes høje transportudgifter, mens kontanthjælp er stort set uden betydning. Debatten om lavere kontanthjælp og dovne danskere virker derfor tænkt. Hvis man vil gøre noget målrettet, vil et øget transportfradrag til de lavere lønnede være mere hensigtsmæssigt. Dette kan evt. finansieres ved en reduktion af transportfradraget for de højest lønnede.

af Senioranalytiker **Sune Enevoldsen Sabiers**

10. januar 2014

Analysens hovedkonklusioner

- Nye tal viser, at ud af de 17.700 personer, der ikke har en økonomisk gevinst ved at arbejde, har over 16.400 faktisk et job.
- I debatten har tallet på de 17.700 personer, som ikke får en gevinst ved at arbejde, været brugt som løftestang til at reducere kontanthjælpen. De nye beregninger viser, at det imidlertid kun drejer sig om omkring 300 kontanthjælpsmodtagere, som ikke får en gevinst ved at arbejde.
- Blandt de beskæftigede har hovedparten en meget lang transportafstand mellem hjem og arbejde. Finansministeriet beregner, at en stor del af de personer, som har lave gevinster ved arbejde, har høje transportudgifter.
- Tre fjerdedele af personerne uden gevinst ved arbejde har under 250.000 kr. i lønindkomst. For alle beskæftigede gælder det kun for ca. hver tredje.
- Hvis man vil øge gevinsten ved at arbejde for de 17.700 personer, så giver det bedre mening at øge transportfradraget for de lavere lønnede.

Kontakt

Direktør

Lars Andersen

Tlf. 33 55 77 17

Mobil 40 25 18 34

la@ae.dk

Kommunikationschef

Mikkel Harboe

Tlf. 33 55 77 28

Mobil 28 36 87 50

mh@ae.dk

Knap 16 ud af 17 uden gevinst ved at arbejde, er rent faktisk i arbejde

Debatten om dovne danskere, og om hvorvidt det kan betale sig at arbejde, er blusset op igen. Omkring 17.700 personer har i 2014 ikke nogen positiv gevinst ved at arbejde. Det fremgår af svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 87 af 27. november 2013.

Tallene fra Finansministeriet viser dog ikke, hvor mange af de personer, som ikke har en økonomisk gevinst ved at tage et arbejde, som rent faktisk arbejder. Nye tal viser, at ud af de 17.700 personer, der ikke har en økonomisk gevinst ved at arbejde, har over 16.400 et job. Det fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Personer uden gevinst ved arbejde, 2014

	Antal	Andel
Beskæftigede	16.400	93
Kontanthjælpsmodtagere, ikke arb.markedsparate	100	1
Kontanthjælpsmodtagere, ledige	200	1
Dagpengemodtagere	300	1
Øvrige, sygedagpenge, efterløn mv.	800	4
I alt	17.700	100

Anm: Beskæftigelsesstatus er baseret på Danmarks Statistiks definition af beskæftigelsesstatus, samt oplysninger om fagforeningskontingent, 2014-tal er fremskrevet fra Økonomi- og Indenrigsministeriets 2013-tal.
 Kilde: Forskelsbeløb beregnet af Økonomi og indenrigsministeriet.

Næsten 16 ud af 17 uden gevinst ved arbejde er rent faktisk i arbejde. Finansministeriet (4. december 2013) kalder selv tallet for, hvor mange der har under 0 kr. i gevinst ved at tage et arbejde "et hypotetisk øjebliksbillede" og viser, at 68 pct. af dem, som har en negativ første-årsgevinst, på bare to år øger deres disponible indkomst ved at være i arbejde så meget, at der er en kontant gevinst ved at arbejde¹

Blandt de 1.400 ikke-beskæftigede, som ikke forventes at få en gevinst ved at arbejde, er der kun omkring 300 kontanthjælpsmodtagere.

I debatten har tallet på de 17.700 personer, som ikke får en gevinst ved at arbejde, været brugt som løftestang til at reducere kontanthjælpen. De nye beregninger viser, at det imidlertid kun drejer sig om omkring 300 kontanthjælpsmodtagere, som ikke får en gevinst ved at arbejde. Dermed vil det være som at skyde gråspurve med kanoner, hvis tallet på de 17.700 personer bruges som argument for at reducere kontanthjælpen.

Lang transport spiser gevinsten ved arbejde

Blandt de beskæftigede, som udgør næsten hele gruppen af personer uden gevinst af arbejde, har hovedparten en meget lang transportafstand mellem hjem og arbejde. I beregningerne af gevinsten ved arbejde fratrækkes de skønnede udgifter til transport, hvilket reducerer gevinsten ved arbejde betragteligt.

9 ud af 10 af de beskæftigede uden gevinst af at arbejde har mere end 20 km mellem hjem og arbejde, og tre fjerdedele har mere end 40 km mellem hjem og arbejde, jævnfør tabel 2. Økonomi- og Indenrigsministeriet har påpeget tilsvarende i deres publikation 'Fordeling og Incitamenter 2013' nemlig, at en stor del af de personer, som har lave gevinster ved arbejde, har høje transportudgifter.

¹ <http://www.ft.dk/samling/20131/almdel/fiu/spm/45/svar/1095069/1308654.pdf>

	Antal	Andel
Over 60 km	10.200	62
Over 40 km	12.700	77
Over 20 km	14.700	90
Alle	16.400	100

Anm: 2014-tal er fremskrevet fra Økonomi- og Indenrigsministeriets 2013-tal.
 Kilde: Forskelsbeløb beregnet af Økonomi og indenrigsministeriet.

3 ud af 4 uden gevinst ved arbejde har årlige indkomster under 250.000 kr.

Lønindkomsterne for personerne uden gevinst af arbejde er lavere end for alle beskæftigede. Således har tre-fjerdedele indkomster under 250.000 kr., mens det på hele arbejdsmarkedet kun er ca. en tredjedel, der har indkomster under 250.000 kr. Det fremgår af tabel 3, der viser lønindkomsten for de beskæftigede uden gevinst ved arbejde.

Lønindkomst	2014		Alle beskæftigede i analysen	
	Antal	Andel	Antal	Andel
under 100.000	700	4	50.500	3
100.000 - 150.000 kr.	3.500	21	180.000	9
200.000 - 250.000 kr.	8.200	50	476.600	24
300.000 - 350.000 kr.	3.100	19	668.200	33
400.000 - 450.000 kr.	600	4	341.300	17
Over 500.000 kr.	200	1	287.100	14
I alt	16.400	100	2.003.600	100

Anm: 2014-tal er fremskrevet fra Økonomi- og Indenrigsministeriets 2013-tal.
 Kilde: Forskelsbeløb beregnet af Økonomi og indenrigsministeriet.

AE: Øg transportfradraget for de lavere lønnede

Det er altså ikke fordi personer, uden gevinst ved at arbejde, ikke arbejder. Det gør langt størstedelen. Dermed er det en total fejllæsning af tallene, at de 17.700 personer ikke arbejder, fordi de ikke har nogen gevinst ved det. For det gør 93 procent af dem. I realiteten er det heller ikke et reelt valg at sige nej til et anvist job, selvom den økonomiske gevinst er for lille. Jobmarkedet er ikke et tag-selv-bord. Det er et krav, man skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet for at kunne hæve dagpenge eller kontanthjælp. Og det, at næsten alle arbejder, viser, at danskerne gerne vil arbejde, når der er jobmuligheder.

Man kan altid diskutere om gevinsten ved at arbejde er for lav, og om kontanthjælpen er for høj, men man skal ikke gennemføre politik baseret på et hypotetisk øjebliksbillede. Hvis man vil øge gevinsten for de 17.700 personer, så giver det meget bedre mening at øge transportfradraget for de lavere lønnede, da det netop er transportudgifter, der for mange spiser gevinsten ved at arbejde. Et højere transportfradrag for lavere lønnede kan evt. finansieres af et lavere transportfradrag for de højest lønnede.

Debatten om dovne danskere, og om hvorvidt det kan betale sig at arbejde, er blusset op igen. Det er pudsigt, at denne debat dukker op i en krisetid, når der er mangel på arbejde til de ledige hænder. De nye tal viser med tydelighed, at danskerne gerne vil arbejde og arbejder, når der er job.